

Tiraaž: 6450

Lk 2

PREEMIA

Aeg esitada
Tui stipendiumi
kandidaate!

Lk 4

VALLA SILMAILU

Kauneima muinsuskaitseobjekti
eriauhinna pälvis Suurupi ülemise
tuletorni kompleksi aed.

Lk 2

EHITUSTÖÖD

Algavad Sütemetsa tee ristmiku
rekonstrueerimistööd. Järgige ajutisi
liikluskorraldusvahendeid.

KOLMAPÄEV, 11. september 2019

www.harku.ee HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Need lapsed, keda autoga
sõidutatakse, teevad jala-
käijana rohkem vigu, sest
nad näevad liiklust pigem
autojuhi vaatevinklist.

Loe lk 3

RENÉ UUSTALU
piirkonnapolitseinik

Foto: erakogu

Värve täis *Tabasalu* päev

Pildikesi Tabasalu päevast: Juba kümnendat korda sai rahvas koosolemise rõõmu tunda. Vaadake galeriid: www.flickr.com/HarkuVald / Fotod: Arno Mikkor

Tabasalu päeval näeb alati sõpru, kellega sooje sõnu vahetada. Mõnega vaidlemagi minna, kumb on ikka parem – kas Grete Paia või Reket. Õhtu peaesineja Anne Veski fenomeni suhtes näisid kõik ühte meelt olevat.

MARI KUKK

Enne veel, kui kell sai kolm ja võis tulinu tervisekeskuse juures asuvast sissepääsust pealale minna, said huvilised jalutada kirbururul, mis löi end kella kümnest kui

lauake-kata-end valla Sellerist üle tee asuval kruusaplatsil.

Siin said emad-isad veel enne lapsukeste kooli minekut viimased soodsad ostud teha, raamatuid ja mänguasjugi leidis hea hinnaga, kui mitte suisa tasuta. Lapsed, kes olid eelnevatel päevadel vaadanud kriitilise pilguga otsa oma vanadele leludele, töid esemed laadale uuele ringile, ja teenitud raha läks mõne unistuse realiseerimiseks fondi. Müüjad, nii suured kui ka väikesed, kiitsid, et nii rahvarohket liiklust – “ja te vaadake, missugune ilm!” – ei ole Tabasalu päeval veel enne nähtud. Ja tõsijutt – terve päev püsis kaunis suveilm. Laadalisel läksid koju, kel kotis triibuline meremehesärk, kel kaenlas mängutraktor, aialukkk või koguni madrats.

Punane vaip ja maitseid igast maailma nurgast

Uuenenud Tui pargis oli suureks perepeoks kõik ettevalmistused tehtud – maas olid punased ja kollased vaibad, muutes laadaliste meeleolu hoobilt pidulikumaks ja kuidagi õdusamaks. Peoplatsilt leidis igaüks oma lemmiktoitu: koduõunu, omavalmistatud lihapiirukaid, oliive ja puuvilju, sušit, šašlõkki, hapukapsast jpm. Meelepärased joogid valati korduvkasutatavatesse topsidesse, mida sai loputada ja siis uuele ringile minna. Oli puudrit-kreemi, tsiteerides filmiklassikat, ja rõivaid-voodipesusid müüvaid varjualuseid. Telkides jagati lastele-noortele huviringi-, samuti ohutuslase teavet. Need, kes hõrgutistest ja infotulvast väsisid, istusid pealava ette – kui nad just mudilastele

väikese lava ees kaasa ei elanud – ja nautisid rikkalikku sõud tantsijate ja lauljatega. Suurepärase etteaste tegi Tabasalu muusikakooli FunkyBand koos Teele Viiraga.

Samal ajal, kui melu oli täies hoos, jutulõng veeres ja lemmikud laval etlesid, said vanemad südamerahus lasta võsukestel atraktsioonidel turnida, ülipopulaarne kartulispiraal või jääjook näpu otsas. Dr Ave ja Lotte taktikepi all kulgesid tegevused mängleva kergusega. Ühiselt meisterdatud vägev juubelitort – number kümne kujuline – pisteti ilma eriliste jõupingutusteta nahka.

Ent mõeldi ka neile, kel raske. Hille Tänavsuu Vähiravifond Kingitud Elu oli annetuskastiga samuti kohal, fondi esindaja sõnul oli tegemist erilise üritusega ses mõttes, et enamik

annetajatest olid lapsed ja teismelised, kes oma vähesest tagavarast leidsid ikka midagi kasti poetada.

Mida tunni keedasi, seda vähemaks jäi lava ees ruumi ja õhtu edenedes polnud niipaljukestki pinda, et end ümber pöörata. Kui Grete Paia ja Reket tõmbasid käima pigem noorema rahva, siis sel hetkel, kui lavale astus Anne Veski, oli kogu vallarahvas kui üks suur fänn. Seejärel saabus tervet taevast heledaks lõõv ilutulestik, mis paraku tõi ühtlasi meelde ka tõsiasja, et selleks korra oli trall otsa saanud.

Nagu peo lõppedes üks patsidega tüdruk kodu poole astudes ema käest häälmeldunult küsis: “Kas tõesti kestab Tabasalu päev üheainukese päeva? Homme ei lähugi edasi?” “Ei,” vastas ema, “homme on esimene september ja sinul, kullake, elu esimene koolipäev.”

VALLAJUHTIMINE

Lühiuudised

Vaadake lisaks värsked uudised pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Harku vallavalitsus ootab kandidaate Erna ja Juhan Tui preemiale

Preemia kandidaatideks sobivad vallaelanikud, kes on silmapaistvalt edendanud kohalikku kultuuri- ja hariduselu.

Otsuse preemia saaja kohta teeb komisjon, kuhu kuuluvad esindajad Tui perekonnast, Harku vallavalitsusest, Tabasalu Ühisgümnaasiumist, EELK Rannamõisa kogudusest ja MTÜ-st Tabasalu Patriooidid.

Preemiale kandideerimiseks või kandidaadi esitamiseks palume saata 15. oktoobriks vabas vormis taotluse, kus on kandidaadi nimi, kontaktandmed ning põhjendus, miks kandidaat on preemia vääriiline.

Taotlus edastage postiaadressile (Harku vallavalitsus, Kallaste tee 12, 76901 Tabasalu) või e-posti teel harku@harku.ee.

(Harku Valla Teataja)

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond võtab vastu taotlusi

Sihtasutus Eesti Rahvuskultuuri Fond võtab 15. oktoobriks vastu taotlusi stipendiumideks ja kultuuriprojektide finantseerimiseks 2020. aastal. Stipendiume ja toetusi jagatakse 139 allfondist. Fond toetab üksikisikuid stipendiumidega õppe- ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks; organisatsioone toetustega Eesti rahvuskultuuri arendamise, säilitamise ja edasikandmise seisukohalt oluliste projektide algatamiseks ja finantseerimiseks. Jagamise info, allfondide nimekirja ja taotluse ankeedid leiab Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond koduleheküljelt www.erkf.ee.

(Eesti Rahvuskultuuri Fond)

Rääkige kaasa valla eelarve kujundamisel

Vallavalitsus kutsub üles elanikke esitama kuni 31. oktoobriks kaasa eelarve raames ettepanekuid kuni 50 000 eurot maksva projekti elluviimiseks. Objekt, mida esitada, peab valla eelarve mõistes liigituma investeerimistegevuseks, asuma Harku vallas ning sellest ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevat aastat eelarvetele. Väljavaliuks osutunud objekti valimine nähakse ette järgmise eelarveaasta vältel.

Lisainfo: www.harku.ee

(Harku Vallavalitsus)

Statistika

(ilmskord kuus)

Harku valla elanikkonna statistika
seisuga 1. september 2019

Harjumaa Oma-valitsuste Liidu (HOL) tellimisel ja siseministeeriumi rahastusel on MTÜ Linnalabor loomas Harjumaa omavalitsuse koostöövõrgustikku, et tagada suhtlus ja tegutsemine võimalikes kriisilukordades.

MADIS IDNURM

Kommunikatsioonijuht

Võrgustiku loomine puudutab Viimsi, Rae, Harku, Kuusalu, Kose, Jõelähtme, Lääne-Harju, Maardu, Kiili, Loksa, Anija, Keila, Raasiku, Saku ja Saue valda. Kõikides omavalitsustes toimuvad "Valmisoleku päevad", kus kohalikud võtmeisikud, nagu vallajuhtid, külanemad, korteriühistuste esindajad, haridus- ja tervishoiuasutuste juhid, politsei, päästjad, naabrivälve jt turvalisuse eest vastutavad isikud, saavad ülevaate riigi koostatud "Käitumisjuhised kriisilukordadeks" ja mängivad läbi ühe võimaliku kriisilukorra kommunikatsiooni.

Kriisikomisjon on eriolukordadeks valmis

Harku valla "Valmisoleku päev" toimus 26. augustil Muraste kooli aatriumis. Huviliste ring oli lai – esindatud olid liikmed nii valla kriisikomisjonist, vallavolikogu sotsiaalkaitse-, turvalisus- ja tervishoiukomisjon kui ka külaseltside, SA Kadunud ning üldelidist valmisolekuküsimust oluliseks pidavad aktiivsemad elanikud.

Infopäeval tegid MTÜ Linnalabor esindaja Aide Tõnts ja HOL-i siseturvalisuse nõunik Maie Liblik esmalt põgusa ülevaate kriisilukordades käitumise juhendmaterjalist. Seejärel mängiti läbi kaks hüpoteetilist kriisitsenaariumi Harku vallas.

Algavad Sütemetsa tee ristmiku rekonstrueerimistööd

Sel nädalal hakatakse Harku–Rannamõisa tee 3,1 kilomeetril tegema Sütemetsa tee ristmiku rekonstrueerimistööd.

MADIS IDNURM

Kommunikatsioonijuht

Ehitustööde tulemusena saab põhitee aeglustusraja

Valmisolekupäevad panevad omavalitsusi hindama kriisiplaane

Käitumisjuhised aitavad valmistuda kriisilukordadeks. / Foto: ekraanitõmmis

Esimesel grupil tuli läbi mängida elanikkonna teavitamine olukorras, kus tavapäraseid elektroonilisi kommunikatsioonikanaleid ei tööta. Teine grupp pidi kirjeldama tegevusi olukorras, kus on tekkinud joogivee reostumise kahtlus.

Mõlemal juhul oli märksõnadeks info liikumise protsess –

kuidas jõuab info vallavalitsusse ja milline on edasine otsustusmehhanism järgmiste protsesside käivitamiseks kuni elanikkonna teavitamise ja abistamiseni välja. "Valmisoleku päeva" fookus oli kriisi haldamise juhtimisahela tähtsal lülil – koostöö kogukonna erinevate võrgustike ja partnerite, näiteks külaseltsidega.

Hea teada

- Harku vallas moodustati kriisikomisjon 2009. aastal.
- Kriisikomisjoni peamine ülesanne on jälgida ja analüüsida kriisireguleerimise süsteemi, sealhulgas tagada valmisolek hädaolukordadeks ning hädaolukorra seadusest tulenevate kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavate elutähtsate teenuste toimepidevus.
- Komisjoni kuuluvad esimees, evakuatsioonijuht, koordinatsioonijuht, mobilisatsioonijuht, insenerteenistuse mobilisatsioonijuht, kommunikatsioonijuht ning transpordi ja toitlustuse korraldaja.
- Lisainfo: www.harku.ee/elanikkonnakaitse

Abivajajast abistajaks

Kuivõrd Harku vallavalitsusel on olemas tegevusjuhised kriisilukordades tegutsemiseks ning sellisteks juhtumiteks loodud kriisikomisjon, saadi "Valmisoleku päeva" lõpus tõdeda, et vald on valmis erinevateks elanikkonnakaitse juhtumiteks.

Tulevikus on soov pöörata tähelepanu elanikkonna valmisoleku tõstmisele üksikisiku ja pere tasandil, et võimalikest abivajajatest saaksid abistajad. Mida teadlikum on elanikkond, seda tugevam on kogukond raskuste ületamisel.

Tutvu siseministeeriumi koostatud juhendiga "Käitumisjuhised kriisilukordadeks" Harku valla koduleheküljel: www.harku.ee/elanikkonnakaitse

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuaeg. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega telefonil 600 3848 või harku@harku.ee.

Harku Valla Teataja

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Toimetuse telefon: 5556 5434

Vastutav toimetaja Madis Idnurm,
madis.idnurm@harku.ee

Toimetaja Mari Kukk, mari.kukk@harku.ee

Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

5556 5434
vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd:
vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Alates eelmise aasta jaanuarist saavad vallaelanikud Harku valla iseteeninduskeskkonna Spoku kaudu ilma arvuti eest lahkumata esitada vallavalitsusele elektroonilisi taotlusi. Tänavuse esimese poolaastaga on esitatud 250 taotlust vähem kui möödunud aasta jooksul.

LIINA RÜÜTEL

Iseteeninduskeskkonnas on taotluste esitamine mugav ja kiire, samuti on kiirem taotluste menetlusse võtmine, sest enamik iseteeninduses esitatud taotlustest jõuab otse valdkonnaga tegeleva spetsialisti töölauale. Lisaks on mitmed iseteeninduskeskkonna e-vormid on juba eeltäidetud riiklike registrite, nt kinnistusraamatu või rahvastikuregistri andmetega, mis teeb taotlemise ja ka selle menetlemise veel mugavamaks.

Spokus saab esitada hariduse ja kultuurivaldkonna, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna, ehituse ja planeerimisega seotud ning keskkonnaalaseid elektroonilisi taotlusi. Samuti üldisi taotlusi, mille alla kuuluvad vallavalitsusse praktikale võtmise taotlus ja koolide õpilaspiletitega seonduvad taotlused.

Iseteeninduskeskkond töötab kõige paremini brauseris Google Chrome, kuid toimib ka teiste veebibrauseritega, kui on lisatud ja lubatud ID-kaardi pistikprogramm (plugin). Iseteeninduskeskkonna kasu-

Spoku – mugav ja kiire viis taotluste esitamiseks

Spoku on taotluste vastuvõtmise ja menetlemise süsteem kohalikule omavalitsusele ning iseteeninduskeskkond elanikule. / Foto: Fotolia

tamiseks peab arvutis olema uusim ID-kaardi tarkvara. Infosüsteemi sisselogimiseks on vaja kehtivat ID-kaarti ja PIN-koode, toiminguid saab teha ka Mobiil-ID-ga. Sel aastal on plaan lisada ka Smart-ID tugi.

Keskkonnas on võimalik e-vormidega esitada ligi 30 erinevat taotlust. Kõik taotlused ja avaldused on endiselt loetletud ning kättesaadaval valla kodulehel www.harku.ee/taotlused-ja-juhised, e-vormiga täidetavate taotluste puhul suunatakse taotleja otse iseteeninduskeskkonda.

Juhul, kui taotlust ei saa kohe lõpule viia, ei pea kartma, et on tarvis otsust alustada. Sisenedes keskkonda valla kodulehe avalehel oleva e-teenuste nupu kaudu, jõuate

Esitatud taotlused

Taotlused	2018 ¹	2019 ²
Taotlusi kokku	1570	1320
Üldine	10	4
Sotsiaal ja tervishoid	661	128 ³
Haridus ja kultuur	86	150
Planeerimine ja maa-korraldus	38 ⁴	664
Keskkond	211	176

¹ 01.01–31.12.2018

² 01.01–01.06.2019

³ Mitmete taotluste tähtaeg on sügisel.

⁴ Ühte toetusliiki ei saanud 2019. aastal veel süsteemi kaudu taotleda.

õigele lehele, kus näeb enda kontaktandmeid, esindusõigusi ja tehtud ning pooleli olevaid taotlusi. Taotlusega saab jätkata pooleli jäänud kohalt.

Kui taotlus on täidetud ja esitatud, tuleb infosüsteemist taotluse esitamise kohta inimese e-posti aadressile ka kirjalik kinnitus. Edasi on aga iseteeninduskeskkonnas alalehelt "Taotlused" võimalik jälgida, kas taotlus on registreeritud, lepinguga või lõpetatud.

Iseteeninduskeskkonnas on järgnevad vormid: eestkostel või peres hooldamisel oleva lapse koolitoetuse toetus, matusetoetuse taotlus, pere tulust mittesõltuva toetuse taotlus, sünitoetuse taotlus, ujumisteenuse toetuse taotlus, õpilase sõidusoodustuse taotlus, avaliku ürituse loa taotlus, huvihariduse ja huvitegevuse toetuse taotlus, välisõppe stipendiumi taotlus Harku valla õpilastele või üliõpilastele, õpilase tunnustamise taotlus, detailplaneeringu algatamise taotlus, detailplaneeringu menetlemise taotlus, kinnisasjaga liitmiseks sobiva maa erastamise avaldus, maamaksu toetuse taotlus, maamaksu vabastuse taotlus represseeritule, riigimaale hoonestusõiguse seadmise avaldus, purgimisloa taotlus, raieloa taotlus, reovee kohtkäitlusloa taotlus. Lisaks on võimalik registreerida noor õpilasmalevasse ja taotleda kõikide koolide esmakordset või korduvat õpilaspiletit.

Volikogu liikme kolumn

Ott Kasuri:
"Riigigümnaasium Tabasalus kujutab endast suurt hüpet keskhariduse õpetuse kvaliteedis."

Haridus- ja kultuurikomisjoni esimees (Reformierakond) tõdeb, et haridus- ja teadusministeeriumi hallatav riigigümnaasium rikastab haridusvõrku ning pakub õpilastele paremaid võimalusi.

Harku valla ning haridus- ja teadusministeeriumi kokkuleppe järgi moodustab ministeerium Harku valda 360 õppekohaga riigigümnaasiumi, mis alustab õppetegevust 1. septembril 2021. Riigigümnaasium moodustati selle aasta 1. septembrist. See on vajalik, et teha ettevalmistused kooli õppetegevuse alustamiseks. Harku vallavalitsus kujundab oma pidamisel oleva gümnaasiumi ümber põhikooliks ja lõpetab õppetöö korraldamise gümnaasiumiastmes alates 1. septembrist 2021. Kõik õpilased, kes koolide ümberkorraldamise hetkel õpivad Tabasalu Ühisgümnaasiumi gümnaasiumiastmes, saavad riigigümnaasiumis jätkata õpinguid õppekava järgi, mille põhjal nad gümnaasiumis õppima asusid. Uueks nimeks saab Tabasalu Gümnaasium.

Selgem jagunemine keskhariduse vallas annab noortele võrdsed võimalused keskhariduse omandamisel. Tabasallu luuakse esimese etapina 360 õppekohaga riigigümnaasium, ülalpidamiskulud, mida on ligi üks miljon eurot aastas, kaetakse riigieelarvest. Riik tagab riigigümnaasiumis keskhariduse kvaliteedistandardite täitmise.

Praegune haridussüsteem peab valmistama õppijaid ette muutustega kohanemiseks. Ühelt poolt haridusasutus, mis peab pakkuma head õpikeskkonda ja olema sobilik 21. sajandi oskuste õpetamiseks, teiselt poolt virtuaalruum, kus õpilased veedavad pärast kodu rohkem aega kui kusagil mujal, muudest õppimiskohtadest rääkimata, näiteks kultuuri- ja mäluasutused, noorsootöö, sh huvitegevust korraldavad klubid ja seltsid jms.

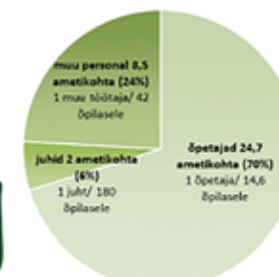
Õppimine kestab kogu elu, koolil on selles protsessis kanda oluline roll. Õpetajad aitavad uutest teadmistest luua korratatust ja uusi oskusi ka igapäevaelus kasutada. Haridusasutuse tegevuse, sealhulgas õppetöö korralduse ja tulemuslikkuse eest vastutab haridusasutuse juht. Soovin kõikidele õpilastele ja õpetajatele head kooliaasta algust!

Keskmine riigigümnaasium

4 õppeaasta
360 õpilast

Õppevahendid
57 €/õpilane

Koolilõuna:
1,36 €/õpilane/koolipäevas
Majutuse hüvitis: 50 € kuus
Sõidusoodustus

Muu majakulu:
Õpetajate ja juhtide koolitus 12 €/õpilane
Koolitus 1% muude töötajate tööjõukuludest
Õppevahendid ja õppekõigud 20 €/õpilane
Kommunikatsioon, kultuur, üritused 18 €/õpilane

Kulu õpilase kohta 2 600 € aastas, millest õpetaja tööjõukulu 46%

Lapsed kooli – kindlalt ja turvaliselt

Taas kord seisid piirkonnapolitseinikud koos abiväega ülekäiguradade juures, et tuletada meelde ohutu liiklemise reegleid ja jagada pimedaja tarbeks helkureid.

HARKU VALLA TEATAJA

Septembri esimestel päevadel korraldasid piirkonna konstaabel René Uustalu ja noorsoopolitseinik Kirsi Kase traditsioonilise liiklustravalisuse teadvustamise aktsiooni, kuhu olid kaasatud lastekaitse spetsialistid, mitmed vallametnikud ja noortekeskuse töötajad. Ülekäiguradade juures jälgiti, et lapsed enne tee ületamist seisma jääks, vasakule ja paremale vaataks ning kui auto liigub, ootaks, kuni masin seiskub või mööda on sõitnud. Lastele jagati ka helkureid, mis on pimedal ajal kohustuslikud.

Kooliaja saabudes sagenevad õnnetused just seetõttu, et suvel on liiklus kulgenud rahulikumas tempos, korraga aga tuleb harjuda närvilise liikluse ja kiirema elutem-

Turvalist kooliteed kõigile koolilastele! / Foto: Liina Rüütel

poga, tõdeb René Uustalu. Lastega juhtuvate õnnetuste ärahoidmise juures on suur roll vanematel, toonitab ta ja lisab, et iseseisvalt liiklevatele lastele peaks meelde tulema võimalikke ohte ja seda, kuidas neid vältida. Ikka ja jälle näeb lapsevanemaid tõttamas, laps käekõrval, vales kohast üle tee. Need lapsed, keda autoga sõidutatakse, teevad jalakäijana rohkem vigu, on konstaabel märganud, sest nad näevad liiklust pigem auto-

juhi vaatevinklist. Seepärast tuleks koolitee nendega koos läbi käia. Endiselt näeb noori rattaga kihutamas ja samal ajal mobiiltelefoni näppimas. Viimasel ajal populaarsust koguvate elektritõukerataste puhul kehtib samuti kiivrinõue. Kui laps läheb kooli rattaga, peab tal olema peas kiiver. Kindluse mõttes tuleks enne võotrajale minemist ratta seljast maha tulla, kordab konstaabel üle reeglid ja soovib kõigile liiklejatele turvalist teed.

Konstaabli märkamisi

- Kui võotrajaja ääres on autod peatunud, siis enne seisvast autost mööda astumist pea hoogu, vaata auto taha ja veendu, et sealt rohkem sõidukeid ei tule.
- Võotrajada pole alati kindel. Kinnisilmi ei maksa "sebrale" astuda, sest põhjuseid, miks autojuht ei pruugi jalakäijat märgata, on mitu, olgu selleks ilm või hajameelsus, tänapäeval kahjuks ka nutimaailm.
- Tee vahet ülekäigurajal ja -kohal. Ülekäigukohast teed ületades puudub jalakäijal eelisõigus.
- Ära näpi mobiiltelefoni, kui liikled. Sa ei pruugi märgata teisi liiklejaid. Kui on vaja telefoni vaadata, astu teeserva, tee vajalikud toimingud ja jätk liiklemist.
- Ratturid ei tohiks unustada turvavarustust, kuhu kuulub ka hämaras vilkuv valge tuli ees ja punane taga ning vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane või valge helkur.
- Täiskasvanud näitavad halba eeskuju nii punase tule alt läbi sõõstes kui ka teed vales kohas ületades.

Märgatud: **Harku valla kaunid paigad**

Väänas asuva perekond Estra kõrgelt hinnatud kiviaed. / Foto: Eva Luigas

Muinsuskaitseobjekti eriauhinna pälvis sel aastal Suurupi ülemise tuletorni kompleksi aed. / Foto: erakogu

Vabariigi Presidendi algatatud kodukaunistamisliikumine tunnustab neid, kes muudavad oma tööga Eestimaa kaunimaks.
Sel aastal tuli võistlusel "Eesti kaunis kodu" auhindu ka meie valda.

HARKU VALLA TEATAJA

Väänas külas asuv Papli talu, mille omanikud on Anne ja Vello Estra, said presidendilt tunnustuse kui kauneima maakodu Harjumaal. "See annab mu tööle hinnangu ja innustab tegutsema," sõnas Papli talu perenaine Anne Estra, kes on Väänas

elanud 1971. aastast, 10. juulil ilmunud usutluses Harku Valla Teatajale. Kõige uhkem on ta kivikollektsiooni üle. Perenaisel on tähelepanu üle hea meel, kuid nii kõrge tunnustus üllatas teda väga.

Tuletorni aed

Kauneima muinsuskaitseobjekti eriauhinna pälvis Suurupi ülemise tuletorni komp-

leksi aed. "Tuletorni ümbritsev aed on eraomand. Pärast tuletorni automatiseerimist sai pere riigilt oma kodu välja osta," räägib majakavahi tütar ja praegune majaka perenaine Kristiina Adamson. Tuletorn on jätkuvalt töökorras ja kuulub Eesti vanemate hulka. "Selleks et inimesed saaksid tuletorni külastada, rendib pere (MTÜ Suurupi Selts)

riigilt tuletorni," selgitab ta ja kutsub koduaeda kaema. "Tuletorni ümbritsev aed on olnud ajalooliselt osa Suurupi tuletorni identiteedist. Varasemast tuletorni linnaku aiast on aastatega kujunenud tuletorni pererahva koduaed, mis kuulub kokku Suurupi ülemise tuletorni looga, hoides ja väärtustades perekonna pärandit," selgitab Adamson, lisades, et

oli küll teadlik sellest, et Eesti Muinsuskaitse Amet neid kandidaadiks esitas, ent võit tuli sellegipoolest ootamatult. Muinsuskaitse eriauhinda on välja antud seitse korda. Aastal 2015 pälvis eriauhinna Suurupi alumise tuletorni ansambel. Iga-aastaselt võistlusel "Eesti kaunis kodu" tunnustati tänävu 62 kodu, omavalitsust ja ettevõtet.

Pangapealse lasteaia lapsed **hoiavad homset**

Rohelise kooli ja teiste loodushariduse projektide raames õpib Pangapealse lasteaia pere loodust uurima ja hoidma ning nakatab oma teadmistega ka ümbritsevaid.

KAIRI TAMMISTE

Pangapealse lasteaed

Meil on hea meel, et hindamiskomisjon tunnustas lasteaia keskkonnaalast tööd ülemaailmse ökomärgisega "Roheline lipp".

Meie lasteaia pere osaleb rahvusvahelises programmis "Eco-schools global". Oleme kujundanud keskkonnahariduse strateegia, mida järgime õppetöös, maja haldamisel ja muude tegevuste korraldamisel. Peale laste ja meeskonna oleme keskkonnategevustesse kaasanud ka lapsevanemad. "Hoiame homset – ühine meiega!" – selline sai lasteaia ühistööna välja mõeldud loosung. Laste joonistustest sündis ka värvikirev plakat: roheline puu, mis tervitab kõiki roheline kooli stendil.

Et loodushoiu küsimustes kaasa rääkida, moodustati lasteaia keskkonnatöögrupp, kuhu kuulus igast rühmast üks meeskonnaliige ja 4–7-aastaste rühmast mitu esindajat. Tegevusest kasvas üksiti välja Laste Nõukogu, kus räägitakse kaasa lasteaia kavandamisel. Loodushoiu kaudu jõudsime niimoodi demokraatlike protsessideni.

Pangapealse lasteaed on roheline ellusuhtumisega. / Foto: erakogu

Mänguline ja hariv

Keskkonnateadlikkust kasvataks rühmade loomise kaudu. Vee säästmist õppisime nii, et uurisime, kui palju kulub vett käsi peses ja kuidas seda svammi abil kokku koguda. Elektri kasutamisest ja prügi käitlemisest oleme vestelnud nii lasteaia kui ka ühistel matkadel. Väikesed filosoofid arutlesid vestlusringis muu hulgas selle üle, kes on puuraidur. On ta metsamees? Ühiselt jõuti otsusele, et erinevalt metsamehest võiks puuraiduril olla teine kodu, ja ilmselt ka lapsed.

Alles sel kuul valmisid meie puuvilja- ja marjaaias oma kasvatatud vitamiinid. Varem oleme proovinud lasteaia sirgunud päevalilli laste koduaedadesse istutada ning jälgida nende kasvamist. Tuulekratti-

de rühm tegi talvel pihlakatest lindudele rippuvad jäätised.

"Killuke heategu" on meie lasteaia iga-aastane heategevusprogramm, kuhu oleme kaasanud Muraste küla kogukonna. Selle käigus viime loomadele talvel metsa süüa, aitame ka loomade varjupaika. Varjupaiga kassidele kasvatasid Lainekehtide ja Pilvepõnnide rühma lapsed tubastes tingimustes muru. Kui ilm lubas, siis ka õues. Assistent viis muru kassidele ja lapsed said selle kohale toimetamist jälgida varjupaiga kaamerate kaudu.

Rohelise lipu lehvides

Loodusklasside projektiga alustasime eelmisel õppeaastal. Kõik rühmad viibivad koos looduses ja hiljem korraldavad koostööd ühisnäituse.

Kõik lapsed on võtnud osa keskkonnateadlikkuse arendamise õppeaastast. Eelmise õppeaasta alguses rahvusvahelise "Rohelise kooli" programmi liitumine tekitas lastes veel suurema huvi ümbritseva elu vastu. Sellest programmist võtavad osa kõik kuus lasteaia rühma, kokku 139 last ja meeskond, kuhu kuulub 29 inimest. Lasteaed annab välja uudiskirja, kus kajastame oma tegemisi.

Õppeprogrammide tulemusel märkavad lapsed muutusi looduses, väärtustavad säästvat eluviisi ja oskavad näha keskkonnas valitsevaid seoseid. Heategevuslikud kampaniad arendavad empaatiat ja aitavad mõtestada hüljatud lemmikute ning metsloomade elu.

Teelahkme lasteaia hakkab sõitma innovatsioonirong

Eestit teatakse digitaalse võlumaana, kus kasvavad üles helgete ajudega leiutajad. Teelahkme lasteaed annab eduloosse oma panuse rongirobotipäeva kaudu.

Lasteaeda kogunevad 18. septembril mitmed haridus- ja teadusvõimekused, et tutvuda rongirobotipäeval uue Lego Education Coding Expressi komplektiga – programmeerimise ABC-d õpetava rongimängukomplektiga, mis on mõeldud eelkõige 3–5-aastastele lastele. Programmeerimine võimaldab mudilastel õppida disainima, looma ja väljendama ennast digitehnoloogiate kaudu.

Coding Expressi komplekti tuum on Lego Duplo klotsid ning mootori ja värviaiduriga rong. Kui lapsed ehitavad väikestes tiimides valmis rongi ja rongiraja, äratavad nad kaadervärgi ellu eri värvides tegevusklotsidega. Need aitavad lülitada sisse ja välja näiteks rongi tulesid ning muudavad rongi suunda. Kuid enne ehitustööga pihta hakkamist peavad lapsed mõtlema, mida peaks rong tegema esmajärgus. See on vajalik – ka programmeerija mõtleb enne tööga alustamist välja, kuidas programm peaks käituma ja mis funktsiooni täpselt täitma.

Teelahkme lasteaia õpetajad läbisid mais Coding Expressi koolituse ja õpetajatel on komplekti kasutamisel juba mõningane kogemus. "Õpetajatele meeldis enim, et seda on lihtne kasutada ning pärast lühikest juhendamist oskavad ka tehnoloogiakauged õpetajad rongirobotiga toimetada ja lapsi juhendada," ütles lasteaia direktor Anneli Laamann.

Meeskonnamängu käigus õpivad lapsed koostöö olulisust ja robotika põhimõtteid – näiteks seda, kui oluline on lihtne tsükkel. Lisaks aitab suurte klotsidega mängimine arendada lapse motoorikat ja õpivõimet.

Arendavate mänguasjade maaletööja Insplay tegevjuht Andres Sirel usub, et Coding Express sobib igasse lasteaeda, kus väärtustatakse STEAM- ehk lõimitud tuleviku- oskustele keskenduvat õpet. "Rongirobot loob silla praktiliste teadmiste ja mängulise õppimise vahel," ütles ta. "Tänu komplekti eesti- ja venekeelsele põhjalikule õpetajajuhendile on lasteaedadel mugav programmeerida rongi igapäevases õppetöös kasutusele võtta," lisas Sirel.

Rongiroboti infopäev haridusasutuse töötajatele toimub 18. septembril kell 13.30–15.00 Tabasalu Teelahkme lasteaia.

Registreeruge: info@teelahkme.ee
(Liisi Truu)

Tabasalu triatloniklubi noored võistlesid nii kodustel karikasarja etappidel kui ka rahvusvahelistel võistlustel. Sportlikust suvest said nad kaasa väärt kogemusi.

KRISTA SAVITSCH
Tabasalu triatloniklubi

Paljud noored triatleedid olid väga edukad. Poodiumile võistles end Ivan Bondarchuk, kes saavutas kolmanda koha nii Paide kui ka Pärnu triatlonil. Gert Martin Savitsch näitas oma sisu Riia triatlonil, saavutades kõrgtasemelises konkurents kolmanda koha. Operatsioonist taastunud ja treeningkaaslastega liitunud Maria Bondarchuk tuli Valgas, Pärnus ja Kosel poodiumile ning Elvas Eesti meistriks triatlonis.

Konkurentidele põhjustas tõsist peavalu Kaspar Lepp, kes tubli töö tulemusena end mitmel korral poodiumile võistles. Kaspar saavutas esikoha Valga ja Karksi-Nuia triatlonil ning kolmanda koha Elvas Eesti meistrivõistlustel. "Kõige põnevam kogemus oli tõenäoliselt Karksi-Nuia triatlonil, kui pidin 5 km jooksudistantsil tagasi tegema 40-sekundilise kaotuse. See õnnestus mul suurepäraselt. Olulise kogemuse sain ka Riia ETU Cupil, minu esimesel tõsisemal rahvusvahelisel võistlusel. Kahjuks ei lõpetanud võistlust, aga ka negatiivsest kogemusest võib õppida. Raskeim oli Pärnu triatlon, kus ma ei suutnud vahetusalas kiiresti tegutseda ja sooritus jäi oodatust kehavamaks," võtab Kaspar suvise hooaja kokku.

Karm konkurents

Tõsist konkurentsi pakkus Hanna-Liisa Värik, kes saavutas teise koha Valga triatlonil

Tabasalu noortel oli edukas triatlonisuvi

Grete Maria (vasakult teine) vääntamas Prantsusmaal koolinoorte MM-il rattarajal. / Foto: erakogu

ning kolmanda koha Paide ja Pärnu triatlonil. "Minu jaoks oli suurim muutus üleminek lühikeselt distantsilt pikemale distantsile.

Pikem distants nõuab harjumist, sest ujuda, ratast sõita ja joosta tuleb rohkem. Kahju, et sel hooajal ETL duatlioni karikasarja enam eraldi ei ole. Duatlioni- ja triatlonivõistlused on nüüd liidetud ühtsesse karikasarja. Jäin enim rahule Jõulumäe duatlioni ja Tartu triatloniga, mis toimus külma vee tõttu duatlionina. Tartu võistlusel oli palju osalejaid ja konkurente teistest riikidest. Suutsin nendega päris hästi sammu pidada. Kõige raskemad olid Karksi ja Valga

võistlused, seal jäin rattasse üksinda, grupis on lihtsam sõita. Katsun nüüd rohkem ujumis- ja rattatreeningutele keskenduda," on Hanna-Liisa hooajast rääkides asjalik.

Grete Maria Savitsch saavutas Valga triatlonil esikoha, Paide ja Elva triatlonil teise koha ning Pärnu ja Karksi-Nuia triatlonil kolmanda koha. Peale Eesti võistluste õnnestus Grete Marial eakaaslastega mõõtu võtta ka mitmel rahvusvahelisel võistlusel. "Võistlesin Prantsusmaal koolinoorte MM-il ning Balti karika etappidel Riias ja Kupiškis. Rahvusvahelisel tasemel on tõsine konkurent. Rõõmustan, et suutsin Riias

tulla valgevenelanna Sinevichi järel teisele kohale ja Kupiškis leedulanna Pauryte järel sain samuti teise koha.

Talvised täiendavad ujumistreeningud ja iganädalased klubitreeningud on toonud oodatud tulemusi, olen suutnud võistlusrajal näidata kiiremaid aegu kui kunagi varem," on Grete Maria suvest kokkuvõtet tehes naerusuine ja rahulolev.

Klubis treenib ka suvistel võistlustel head vormi näidanud ja Eesti meistriks kroonitud Merili-Mai Kivimets. Tulceas ETU Cupil saavutas ta väga tubli viienda koha. Kõik noored on tänulikud treener Lembit Pallasele panustatud aja ja treeningtundide eest.

Alasniidu perepäev – sport ja huumor käsikäes

Augusti eelviimasel laupäeval kogunes rahvas Alasniidu mänguväljakule, et pidada maha üks perekondlik ja tegus päev.

MTÜ ALASNIIDU SELTS

Sedapuhku juba 11. korda peetud päeval astusid esimestena võistlustulle võrkpallurid. Turniiri alustas üheksa meeskonda, võistlus kestis terve pika päikesepaistelise päeva.

Olümpiamängud avas – see tähendab ideeliselt süütas olümpiatile – vallavanem Erik Sandla. Päeva juhtis oma küla sõnameister Mihkel Jürisson, kes toob kastanid tulesse välja igas olukorras. Enne esimest oodatumat ala ehk tillude jooksu said kõik oma lihasgrupid läbi võimelda. Pärast seda algasidki lastejooksud,

Olümpiamängude esimesed alad on mõeldud kõige väiksematele, kes võidujooksu pikisilmi ootavad. / Foto: Peeter Teedla

mida osalejad olid terve aasta oodanud. Lapsed olid tublid ja said ka auhinnad, suu tehti magusaks ja meel muutus rõõmsaks. Tõuksirallil olid kohal suurimad ja profimad tegijad kui eales varem, imeilusate tõugetega jõudsid finišisse kõik rallitajad.

Inimjalgpall ja kollane siga

Samal ajal jätkusid muud võistkondlikud ja individuaalsed alad. Palju rõõmu valmistas kõigile inimlauajalgpalli turniir. Täielik hitt oli Jose Pitsa meeskond, kes valmistas kohapeal hõrgutavaid pitsasid,

valida sai ka kolme erineva pannkoogi vahel. Paljud emad olid rõõmsad, et nad ei pidanud koju lastele süüa minema tegema, vaid kogu pere sai üritusel söönuks ning jooksvat osaleda ka kõigil võistlustel. Lisaks võisteldi veel discgolf'is, samuti sooritati Ameerika jalgpalli palliga täpsuslööke jalkavärvasse. Traditsiooniliselt valiti parimad küpsetist, ja et kõik oleks aus, kuulsid žüriisse ainult lapsed. Hindamiskriteeriumid olid seega vägagi kõrged, kuid erapooletud. Võitjaks osutus temaatiline kollase sea tort, autoriks Sigrid Varemäe.

Kuid ükski üritus ei toimu vaid vabatahtlike töö abil, oma öla panid alla mitmed firmad ja eraisikud. Täname kõiki toetajaid: Harku vald, Strantum, Bofel, Büroomaailm, Balteco Vannitoad, Remax City, Golden Tattoo, Toidukunst, Harkujärve kogukonnakeskus.

Meie vald

Rubriik tutvustab kord kuus Harku valla vaatamisväärsusi, loodust, allasutusi, põnevaid projekte ja fakte ajaloos.

Pood hää toidu sõpradele

Kauplusest saab ulukilihaist vorste, vinnutatud liha, pelmeene, hooajaliselt ka verivorste ja metsseasašlõkke. / Foto: Mari Kukk

Tabasalu Gurmee Garaažis on avanud oma ukse kauplus, kust leiab hõrke pipstükke ja nõudlikum tarbija.

MARI KUKK

Seal, kus enne oli kalatoodete pood, on end sisse seadnud Hansa Gurmee. Kauplus on juba praegu avatud – seitse päeva nädalas kella 11-st 19-ni – ja poe ühe käivitaja Kaido Põdra sõnul on hea toidu sõber neid juba üles leidnud. "Kuigi me pole jõudnud kõiki oma hitt-tooteid veel lettidelegi panna, näeme, et rahvas otsib ausat kaupa, mis oleks maitsev ja samas lisaainete ning antibiootikumideta. Seda me ka pakume – hääd puhast toitu. Ostetakse ja tullakse tagasi. Tähendab, maitses." Laupäeval, 21. septembril, Hansa Gurmee pidulikult avapeol saavad huvilised mekkida just seda ausat eestimaist toitu – kohapeal valmistatakse ja müüakse kaasa krõbedaid ulukilihaist pelmeene, tutvustatakse BBQ-ahju ja pakutakse seal valmistatud liha.

Igapäevaselt ongi Hansa Gurmee trumbiks ennekõike lihatooted. "Lambaliha tuleb Kihnu, ulukiliha kohalikest jahimeestelt, lativorstid-kotletid valmistame ise," ütleb Kaido. Pakutakse nii toorest kui ka juba ette valmistatud liha. Näiteks on kohapeal BBQ-ahi, kus pikalt ja madalal temperatuuril valmib parim võimalik liha – otse ahjus oleva sooja lihatüki saab koju kaasa osta ja perele lauale panna. Enamik, mida Hansa Gurmee pakub, ongi oma-toodang. "Meil on nii, et toid peab saama kõige karmima ja nõudlikuma žürii ehk pere heakskiitu. Kui perele vorstiresept või lihamarinaad sobib ja mekib, läheb see ka töösse. Kui oleme ise rahul, julgeme seda ka teistele pakkuda. Toit on meie jaoks nii töö kui ka hobi, Hansa Gurmee on sündinud suurest kirest."

Kaido on lihatööstuse taustaga mees, kes jaganud teadmisi lihalõikuse ja -küpsetamise kohta jahiseltsidele. "Ka siin tahame näidata, et liha on mitmekülgne tooraine. Ei ole ainult küpsetamiseks-praadimiseks, iga tükk on nagu poeesia. Samast lihakantsakast saab mitu erinevat lugu välja võluda," ütleb Kaido ja lubab, et igale soovijale tehakse valitud lihaist kartari või *carpaccio*'t kaasa. Pühade eel hakatakse pakkuma kingikomplekte, kus on omatehtud BBQ-liha, käsitsi valmistatud vorstid, kohapeal keedetud kastmed jpm.

Millised hakkavad olema hinnad? Kaido ütleb, et kvaliteetne toode eeldab kvaliteetset toorainet ja see on grammikese kallim kui tavapoes. "Sõidame mööda Eestit ringi, toome lamba- ja põdraliha ise kohale, valmistame pealinnast väljas väikeses tsehhis ise vorstid. Suurte poekettide hindadega me võistelda ei saa, seal tuleb liha enamasti hiiglaslikest farmidest. Meie eesmärk on Tabasalu inimeste lauale tuua parim võimalik toit ja samas pakkuda mitmekesisust – et kui tuleb isu tõeliselt hea lihatüki järele, siis tead, et Hansa Gurmee saad."

Miks just Tabasalu ja Gurmee Garaaž? "On klientuuri ja nõudlust, Tabasalus on liikumist ja kaupluseruum oli saadaval," ütleb Kaido. Küll tuleb ka oma restoran, usub ta. Pealegi, poodi oli mugav üle võtta, sest olemas olid külmkambrid ja -letid. "Üks suur põhjus oli veel: meile väga meeldib see kant! Tabasalu on ilus ja hubane, siit pealinna üldse ei kipugi."

Harku valla gurmaanid, olete oodatud!

TEATED & TURVALISUS

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMINE

26.09.2019 kell 17.00 toimub Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Harku alevikus Metsa tee 11 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine.

Detailplaneeringu eskiisiga saab eelnevalt tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses või otselõngil Kaart.harku.ee/DP/171124_42/avalik.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUSED

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Harkujärve külas Kiriku tee 22 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

- Kütke külas Vanakeriko maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil Kaart.harku.ee.

PEREMEHEHU EHTISE HÕIVAMISE TEADE

Harku vallavalitsuse 27.08.2019 korraldusega nr 399 alustati peremehehu ehitise hõivamise menetlusega Tabasalu alevikus Soo tn 39a reformimata riigimaal pooleliolevate garaažiboksides üle.

Vastuväiteid ehitise peremehehu või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada hiljemalt 11. novembriks 2019 k.a Harku vallavalitsusele aadressil Kallaste tn 12, Tabasalu alevik, Harku vald või e-posti teel harku@harku.ee.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

VOLIKOGU ISTUNGILT:

29. augustil 2019 toimus Harku vallavolikogu istung, kus osales 17 Harku vallavolikogu liiget, istungit juhtas Harku vallavolikogu esimees Kalle Palling.

ISTUNGIL VÕETI VASTU JÄRGMISED OTSUSED:

- Harku tee 45 maaüksuse tasuta otsustuskorras võõrandamise taotlemine;
- Harku vallas Liikva külas asuva Oru tee 25 kinnisasja jagamise kohta seisukoha andmine;
- Harku vallas Tutermaa külas asuva Tutermaa tee 25 kinnisasja jagamise kohta seisukoha andmine;
- Tabasalu alevikus Looduse tn 7 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Laabi külas Teearu maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Merikülas Romantiku tee 29 ja Romantiku tee 31 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Suurupi külas Vana-Pääla III maaüksuse detailplaneeringu koostamise lõpetamine;
- Rannamõisa külas Hiiepuu tee 1, Hiiepuu tee 3 ja Hiiepuu tee 5 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise lõpetamine;
- Harku vallavolikogu 16.11.2017 otsuse nr 86 "Harku Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni moodustamine" muutmine.

Kui eestseisuse koosolekul ei otsustata teisiti, siis toimub järgmine Harku vallavolikogu istung 26.09.2019 algusega kell 16.00 Harku vallamaja koosolekute saalis.

HARKU VALLAVOLIKOGU KANTSELEI

"Sügis Cup 2019" Kadriorus

Spordiklubi Liider korraldab 14. septembril algusega kell 11.00 Kadrioru staadioni harjutusväljakul (Roheline aas 24) 7–12-aastaste kooliõpilaste kergejõustikupäeva "Sügis Cup 2019".

Võistlus on mõeldud lastele sünniaastaga 2007–2012 ning toimub nii tüdrukutele kui ka poistele kolmes vanuseklassis: 2012–2011. a sündinud, 2010–2009. a sündinud ja 2008–2007. a sündinud.

Kavas on 60 m jook, kaugushüpe ja pallivise. Võistlus on individuaalne, parematele on autasuks diplomid ja medalid. Registreeruda saab võistluspäeval kell 10.00–10.45 kohapeal, sealsamas toimub ka võistlejakaartide täitmine.

Koolide organiseeritud arvuline osavõtt registreerida 12. septembriks telefonil 502 1346.

Võistlus on tasuta, ootame rohket osavõttu! (Ants Soosaar, spordiklubi Liider)

Põhja päästkeskuse ennetusbüroo tuletab kooliaasta alguse puhul meelde lihtsaid tuleohutusreegleid nii täiskasvanutele kui ka lastele, ikka selleks, et vältida võimalikke õnnetusi.

JANE GRIDASSOV

Päästeamet

Sügis saabudes on inimesed taas linnadesse tulnud ja päästjatel käed-jalad tööd täis. Viimasel ajal saavad päästjad üha enam väljakutseid toidu põhjakõrbe tõttu – inimesed on kas köögis toimuva unustanud, magama jäänud või isegi kodust ära läinud. Sellisel juhul aga ei pea punase kuke külas-käiku liiga kaua ootama.

29. augusti seisuga on Eestis hukkunud juba 21 inimest, Põhja regioonis üks. Hukunutega tulekahjude puhul joo-

Kooliaasta alguses kordame üle ka tuleohutuse ABC

Jälgige, et lapsed teaks tuleohutusreegleid. / Illustratsioon: Päästeamet

nistuvad välja mustrid. Suurem osa tulekahjusid on alguse saanud siseruumides suitsetamisest, lahtise tule või kütteseadme kasutamisest. Ehk kõigil juhtudel on olnud tege- mist lahtise tule kasutamisega siseruumides, mis on ühel või

teisel põhjusel elanikele saat- suslikuks saanud.

Kõige olulisem, mida enda kodu kaitseks teha saame, on hoolida ja hoida. Seetõttu on ka tähtis, et kodu oleks alati töökorras ja korrektselt paigaldatud suitsuandur ning vajadusel ka vingugaasiandur, et korstnad oleksid enne kütte- perioodi algust puhastatud ja ahi terve, et käepärast oleksid esmased tulekustutusvahendid (nt tulekustuti või tulekustutustekk), et lapsed teaksid, kuidas kasutada ahju ja pliiti ning lihtsaid tuleohutusreegleid.

Selleks aga, et kõik oluline ka väiksematel meeles püsiks,

Kas sinu või su lähedaste kodud on tuleohutud?

Telli endale või oma lähedastele tasuta kodunõustamine, et koos spetsialistiga olukord üle vaadata ja vajadusel muudatusi teha. Selleks tuleb helistada pääste infotelefonile 1524 ja edastada kodu- nõustamise soov. Kodunõustamine on kõigile tasuta ning pensio- näridele ja vähekindlustatud peredele paigaldatakse nõustamise käigus vajadusel ka suitsuandur.

Kiri postkastis

Käisin oma perega Harku valla puuetega laste päeval, mis toimus Vääna mõisa tall- töllakuuris. Seal viidi läbi nii õnnekivi kui ka käepaela val- mistamise töötuba. Meie perele meeldis ürituse juures enim asjaolu, et see oli kogu perele – nii erilistele kui ka veel erili- sematele lastele. Meisterdama olid oodatud ka teised lapsed. Usun, et pere tugevus on üht- sus, ja tore, et seda ühtsust oli arvestatud ka ürituse formaadi kujundamise juures. Töötoad olid lihtsad ja jõuetekohased kõigile, samas põnevad ning lastele endile meeldis kõige rohkem see, et meisterdatud asjad sai endale jätta. Ka maa- giline nimi – "õnnekivi" – te- kitas väikestes meisterdajates

Esimest korda oli peol Tabasalu elanik Birgit koos viieaastase poja Kristoferiga. / Foto: Mari Kukk

Minu meespea

- Mina ei mängi tikkudega.
- Mina ei jäta põlevat küünalt üksinda tuppa.
- Mina ei pane laadivat tele- foni teki või padja alla.
- Mina ei hoia pistikupesas korraga liiga palju asju.
- Tuletan vanematele meelde, et suitsuandurit tuleb kont- rollida kord kuus.
- Süüa tehes olen alati köögis ja jälgin toitu.
- Tulekahju korral:
 - 1) helistan 112;
 - 2) lähen toast välja;
 - 3) helistan vanematele;
 - 4) lähen päästjate juurde ja räägin, mis juhtus.

on Põhja päästkeskuse en- netusbüroo kokku pannud nimekirja, mille abil on hea lastega koduse tuleohutuse teemal rääkida ning mõelda sellele, kuidas käituda siis, kui juhtuma peaks halvim. Prindi või lõika välja üleväl asuv nime- kiri ja pane see koos lapsega kindlasse kohta.

elevust. Mulle kui vanemale oli südame- lähedane valla- vanema pöördumine perede poole, kus ta tunnustas pere igapäevast tööd ega alahinna- nud ka tööka, et see töö pole alati kerge. Kokkuvõttes oli vastuvõtt lihtne, kuid väärikas ja tegevusrohke. Koht oli ilus ja söögid head! Aitäh korral- dajatele.

Parimate soovidega
Marleen Koger
Harku valla elanik

Kuhu minna, mida teha?

Vaadake Tabasalu noortekeskuse, Vääna-Jõesuu noortetoa, Vääna noortetoa ja Harkujärve noortekeskuse sündmusi www.noortekeskused.ee.

Päev	Algus	Mis toimub?	Kus?	Lisainfo
13. september	19.00	Luuleroom: Ada Kiipus	Harkujärve kogukonnakirik	Inglitiib.ee
15. september	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	Rannamõisakogudus.ee
15. september	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik	Inglitiib.ee
18. september	18.00	Keraamika õpituba	Kumna Kultuuriait	Facebook @Kumna-küla
17. september	19.45	Helimeditatsioon Väänas	Vääna Tall-Tõllakuur	Tel 553 6006
19. september	14.00	Maalime natüürmorti	Tabasalu noortekeskus	Noortekeskused.ee
20. september	18.00	Shindo	Harkujärve kogukonnakirik	Inglitiib.ee
21. september	19.00	Maarjateatri etendus: "Jannseni juubel"	Harkujärve kogukonnakirik	Inglitiib.ee
22. september	12–15	Meie kandi sügisturg	Kumna Kultuuriait	Facebook @Kumna-küla, tel 511 5021
22. september	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	Rannamõisakogudus.ee
22. september	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik	Inglitiib.ee

Ka sina võiksid olla siin pildil!

Tabasalu kammerkoori sõbralikkude kollektiivi mahub veel MEESHÄALI!

Helista julgelt 5635 7899 või saada email: ainsalu@gmail.com

Mida teha vabal ajal?

Harku valla Huvikooli tegevused lastele ja täiskasvanutele

HUVIRINGID 2019/2020

Harku valla koolides, lasteaedades, noortekeskustes ja spordisaalides

Uuri lähemalt:
www.huviringid.ee

Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutus
Reg nr 90011942, Kooli 1, Tabasalu, Harku vald; e-post: huvitaridus@harku.ee, telefon 509 9883.

BEEBIDE JA VÄIKELASTE VÕIMLEMINE TABASALUS

Teisipäeviti:
10.00 1-2 kuused beebid (massaažitund)
11.00 3-5 kuused beebid

Neljapäeviti:
10.00 6-12 kuused beebid
11.00 1-2 aastased väikelapsed

35€/kuu

Lillepere Keskuse suures saalis (Teenuste 2, Tabasalu)

Info ja registreerimine: info@harkuperekeskus.ee

OHVRIABI KRIISI-TELEFON 116 006

SA EI OLE MURES ÜKSI

24/7 TASUTA

WWW.PALUNABI.EE

Hea lapsevanem!
Tule

Gordoni Perekooli

Perekool on suhtlemiskursus lastevanematele ja sobib neile, kes tahavad teada:

- kuidas toime tulla lapse jonniga, luua head suhet ja usaldust
- kuidas seista oma vajaduste eest ja kehtestada end nii, et suhted ei saaks kahjustada
- kuidas seada piire ja koduseid reegleid
- kuidas ära hoida ja lahendada konflikte

Meetod: lühiloengud, rühmatööd, praktiline harjutamine, kogemuse analüüs. Grupp: 8-14 inimest.

Kestvus: kahe kuu jooksul kokku kaheksa kohtumist 3 tundi korraga.

Aeg ja koht: Tabasalu, restorani Seller ruumides, Klooga mnt 6a, laupäeviti, kell 11-14, al 21.09 kuni 9.11.

Koolitaja: pereterapeut, suhtlemistreener Marge Vainre.

Osalusasu: 224 eurot, elukaaslaste soodustus 192 eurot (st 2 pereliiget 416).

Registreerimine: www.sinamina.ee/ee/koolitused/

ON LAULULINDUDE KOGUNEMISE AEG!

SUURUPI NAISKOOR MERETULE

TERVITAB UUSI LAULJAJD!

PROOVID TOIMUVAD ALATES 9.SEPTEMBRIST IGAL ESMASPÄEVAL 19.-21.00 MURASTE KOOLIS

LISAINFOT KÜSIDA MERETULE@GMAIL.COM
VÕI TEL. 53412675

VÕIB KA LIHTSALT KOHALE TULLA!

VT. KA WWW.FACEBOOK.COM/MERETULE

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakkumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

TULE KERGEJÕUSTIKU TRENNI TABASALUS!

1.- 3. klass
E, K, N 15:30 - 16:30

4. klass ja vanemad
E, N 17:00 - 18:30
K 16:30 - 18:00

Tabasalu staadionil ja spordikompleksis

+372 52 97 803
info@tabasalukj.ee
www.tabasalukj.ee
Tabasalu Kergejõustikuklubi

KOHTADE REGISTREERIMINE LASTEHOIU UUEKS ÕPPEAASTAKS!

Lastehoid Kakumäel
www.lapseroom.ee, info@lapseroom.ee, 52 37 770

Tabasalu Koolituskeskus
ootab 5-7a. lapsi koolivalmidust toetavasse eelkooli

Registreerimine kuni 15.septembrini 2019
Lisainfo: telefonil 5666 6154 või
e-mailil: tabasalukoolitus@gmail.com
www.tabasalukoolituskeskus.ee

STRANTUM HALDUS

Osaühing Strantum pakub:

- Korterelamute haldusteenus
- Ärihoonete haldusteenus
- Tehnosüsteemide hooldus
- Sise- ja väliskoristus
- Teede hooldus/ehitus

KÜSI PAKKUMIST
OÜ Strantum
Asume: Kooli 2a, Tabasalu
Tel: 602 6480, faks: 602 6481
E-mail: haldus@strantum.ee
www.strantum.ee

TEATED:

TEENUS

- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttööd, ka väiksemahulisi. Tel 5660 7554, e-post: janek@janellidain.ee.
- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300.
- Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055.
- Väljaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köis-tehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude ja okste langetamine ning viljapuude lõikamine. Muruniitmine. Tel 5348 7318, e-post: igor@inkteenused.ee.
- Liugused, riidekapid, garderoobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ.
- Litsenseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ventilatsioonisüsteemide puhastus, ka korterelamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästameti ja kindlustuseltside jaoks. Tel 5690 0686, e-post: korsten.korda@gmail.com.
- Liugused ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garantii. Tel 502 9075, e-post: liugused@kallion.net.
- Teostame vihmaveesüsteemide ja katuseurvatoodetega seotud töid. Vihmaveerennid toodame kohapeal valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad. Vihmaveerennid OÜ, tel 527 1059, e-post: info@vihmaveerennid.ee.
- Korstnapühkija teenused, tel 5877 1665, www.puhaskolle.ee.
- Korstnapühkimistööd (nõuetekohane akt) tel 504 0875.
- Korstnapuhkijate ehitus. Tel 5557 9399.
- Väikeveod kuni kaks tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.
- Teostame kaevetööd miniekskavaatoriga. Tel 5639 3588, www.väikeekskavaator.ee.
- Öhksoojuspumba paigaldus ja hooldus, hind 150 eurot. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191.
- Harku aastaid tegutsenud ehitusbrigaad võtab algavaks hooajaks vastu objekte. Tegeleme erinevate aedade, terrasside, fassaadide ning suvilate ümberehitusega, sh renoveerimistöödega. Omame ka plaatija tunnustusi. Info tel 503 7466.
- Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadisurvepesu ja värvimine. Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.
- Kompostmuld, kõdusõnnik, söelutud muld, liiv, killustik, graniitkillustik, freesasfalt. Müüa koos veoga. väikeveod.ee. Tel 501 5992.
- Langetame ja hooldame just Teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehe.ee.

Aia-, värava-, tõstuke- ja automaatikalahendused parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugvärava-komplekt kuni 4 m avale 1595 eurot. Tiibväravakomplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. Tel 5895 8809, e-post: info@koduvärv.ee, www.koduvärv.ee.

Teostame kruntide raie kompleksteenust: raietööd, materjali kokkuvedu, kändude juurimine/freesimine, jäämetete hakkimine, okste ja kändude äravedu. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.

Autode kokkuost! Ostame kõiki sõidukeid ja töomasinaid! Võib pakkuda remonti vajavaid ja seivaid sõidukeid. Sõiduk ei pea olema arvel, ülevaatuse ega kindlustusega! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane! Tel 54 575 055.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, tehtud tööde kohta akt. Tel 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com.

Liiv, killustik, muld, freesasfalt veoga. Hea läbivus- ja manööverdusvõime. Tel 507 9362.

Teostan Väana-Jõesuu piirkonnas järgmisteid töid: muru niitmine niidukiga, raideriga, pika rohu niitmine trimmeriga, võsa lõikamine, saetööd, torutööd, remonttööd. Tel 521 4353, e-post: sompaserv@gmail.com.

Teostan sanitaartehtnilisi ja piseremonttööd. Tel 503 8313.

Mahla pressimise teenus Harjumaal Kose vallas. Lisainfo tel 5621 9762.

Kui soovid vabaneda puudest, siis oleme abiks nii korrektsel paberimajandusel kui ka puude langetamisel. Sa ei pea muretsesma okste ega muu puidujäätide pärast. Võta julgelt ühendust, leiame sobivad lahendused! Tel 506 2385 või kirjuta heinamilber@gmail.com.

Korstnapühkija Tallinnas ja Harjumaal. Teeme küttesüsteemide puhtaks ja ajame paberid ka korda! Uuri lisa www.lõõr.ee või tel 5821 6554.

TÖÖ

- Ettevõtte pakub tööd koristajale, tööaeg ja -maht kokkuleppel. Töökoha asukoht Tutermaa, Harku vald. Info tel 501 5433.
- Tabasalus asuv laineapapst pakendeid tootev ettevõtte Horizon Packaging OÜ otsib pakendivalmistajat. Töö on täisajaga, töö sisuks on laineapapst lehtede stantsimine (läbi masina laskmine), liimimine. Sobib naisterahvale. Täpsem teave: tel 508 7185, e-post: info@horizonpackaging.ee.

OST

- OÜ EEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.
- Autode ost. Ostan kõiki marke, igas seisukorras sõiduaautosid ja kaubikuid, ka remonti vajavaid. Tel 5365 4085, e-post: skampus@online.ee.

Usalda oma kodu MÜÜK, OST ja ÜÜRIMINE MINU HOOLDE!

KRISTA KARIK
+372 520 3330
krista@skanton.ee

SKANTON

Hansakütte hea sooduspakkumine:
puitbriketi (okaspuu), hind alates teisest alusest 145 eurot alus.
Tel 5550 3348

Mälestame kauaaegset majanaabrit
Leili Paisot
ja avaldame kaastunnet lähedastele.
KÜ Neli Kaske liikmed

REKLAAM

AIAD - VARAVAD www.aiad-varavad.ee

- Aiaehitus (puit-, pancel- ja võrkaiad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee tel: 59 18 00 20

Kuldsed Kaed
Puhastus- ja hooldusteenused

KODUKORISTUS

PERSONAALNE PAKKUMINE
KOOLITATUD TÖÖTAJAD
KVALITEETSED VAHENDID

Küsi pakkumist:
LAURA@KULDSEDKAED.EE
5553 6818

SELVER on Eesti lemmikpood! Oleme tegutsenud alates 1995. aastast ja praegu on meil 53 kauplust üle Eesti. Meil töötab täna üle 2800 väga tubli inimese. Tänu neile saame olla parim kauplusekett, kus sisseostude tegemine on meeldiv ja sujuv.

**Tule Kakumäe Selverisse tööle
TEENINDAJAKS (saal)**

**Tule Kadaka Selverisse tööle
TEENINDAJAKS
(kassa, SelveEkspress)**

ÖISEKS KAUBAPAIGUTAJAKS

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest saad meie kodulehelt www.selver.ee. Kui soovid meie perega liituda, siis palun anna endast märku ja saada oma CV e-posti aadressile personal@selver.ee, täida kohataotlusankeet **kodulehel** või **kaupluse infoletis**.

Lisainfo saamiseks palun helista telefonil **667 3785** või **5343 5337**, Kristi Aasa.

HELISTA MULLE KÕIGIS
KINNISVARAKÜSIMUSTES

ELERI SOONSEIN
+372 52 77 354
eleri@domare.ee

DOMARE
KINNISVARA

1Partner

**HARKU VALLA
MAAKLER**

1partner.ee

Ville Värk
513 2422

OST · MÜÜK · ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

**SINU MAAKLER
HARKU VALLAS**

Ketlin Jundas
5628 9389

Meid kliendid soovivad

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

www.uusmaa.ee

**Kodu
loata?**

Ajame kasutusloa dokumendid korda

SAADA HINNAPÄRING
projektibüroo.ee
+372 513 7017

**PROJEKTI
BÜROO**

nr 1
kasutuslubade
taotleja Eestis

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja Harku vallas

Kadri Viil
+372 566 33 484
kadri@aknakate.ee

Rulood
Tekstiilkardinad
Sääsevõrgud
Terrassimarkiisid

TEHNIKAKESKUS.EE
müük · hooldus · remont · rent

**AIA- JA
METSATEHNIKA**

Husqvarna **Cub Cadet**
STIHL **ECHO**
JOHN DEERE **STIGA**

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

1KORSTEN

Telli
korstnapühkija
enne külma
saabumist.

Kontrollin ja puhastan
teie kütteseadme
ning väljastan
nõuetekohase akti.

Helista 5600 4050
või kirjuta
info@1korsten.ee